

Devintasis Poezijos pavasaris Pilaitės miške buvo skirtas visiems gynusiems ir ginantiems šventus LAISVĖS iškovojojimams

2011 gegužės 21 d. pavasario popietę (nors ruošėsi lyti, bet nelijo, nekepino saulė, bet nebuvo šalta) Pilaitės miškelyje startavo 47-asis tarptautinis Poezijos pavasaris. Jis čia buvo devintasis. Į pievelę Pilaitės miške prie miškininko Vytauto Dabriškos namo rinkosi poezijos mylėtojai iš viso Vilniaus ir pačios Pilaitės.

Šventėje uždėrėjo nepaprastas svečių būrys. Kadangi šis devintasis poezijos pavasaris buvo skirtas visiems gynusiems ir ginantiems šventus Laisvės iškovojojimams, šioje šventėje maloniai sutiko dalyvauti gyvoji disidentinės kovos sovietmečiu legenda vienuolė Nijolė Sadūnaitė, kuri ir šiuo metu atsiliepia į opias mūsų tautos ir viso krašto problemas.

Į šį renginį tiesiai iš Oro uosto atskubėjo poezijos pavasarių mylėtojas, į Seimą Pilaitėje išrinktas Paulius Saudargas. Jis šioje šventėje svečiuojasi ne pirmą kartą ir taip pat eiliuoja:

Pilaitės poezijos pavasaryje ne pirmą kartą svečiavosi ir kitas Seimūnas – Gintaras Songaila, visiškai neseniai pasisakęs prieš, jo supratimu, nevisiškai etiškas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų partijos nuostatas formuojant Tarybą Vilniaus savivaldybėje po rinkimų į savivaldą, ir atsirado už šios partijos ribų. Jis, beje pasirodė ne tik kaip senas žygeivis, gerai išmanantis krašto istoriją, bet ir kaip puikus eiliuoto žodžio meistras. Jo paskaitytas solidus ir gilus eilėraštis apie Šv. Kristoforą, kaip niekada aktualus susimąstant apie mūsų sostinės ir visos Lietuvos moralės reikalus:

Šventėje prisiminti su Pilaite ir šventais Laisvės siekiais susiję į amžinybę iškeliavę žmonės. Tai pilaitiškis, „Pilaitės bendruomenės“ narys, Sausio 13-osios įvykių dalyvis, žmogus, atsidūręs po okupantų tanko vikšrais, Antanas Sakalauskas. Antanui Sakalauskui skambėjo jo žmonos, bardės ir dailininkės Vandos Sakalauskienės, kuriai balsu ir akordeonu pritarė Algimantas Asevičius, dainuojami posmai:

Prisimindama tėvą Antaną Sakalauską savo eilių paskaitė ir Elena Sakalauskaitė:

Buvo prisimintas ir atkaklus kovotojas už Laisvę, disidentas-išeivis, Lietuvos nacionalinio fronto pirmininkas, teologas, filologas, kultūros veikėjas, po Nepriklausomybės atgavimo, sugrįžęs gyventi į Lietuvą, kurį laiką gyvenęs Pilaitėje, poezijos leidinio „Pilaitės giesmininkai“ bendraautorius, keleto eilėraščių knygų autorius Viktoras Vitoldas Vytautas Laugalis Libertis. Prisiminimais apie šį savo bendramintį, meninės sielos žmogų dalinosi Pilaitėje gyvenanti ir kurianti poetė ir tautodailininkė Karolina Biekšaitė-Jezerska. Ji taip pat paskaitė savo eilėraščių, skirtą kovotojams už laisvę:

Reikėjo poezijos mylėtojams būti išstvermingiems, nes išties eiles skaitė labai nemažai talentingų plačiai pripažintų ir dar plačiai nepripažintų poetų.

Devintąjį pavasarį Pilaitėje pagerbė 47-ojo Poezijos pavasario laureatas Jonas Kalinauskas, sulaukęs tokio įvertinimo už 12-ąją poezijos knygą „Plunksnų plėšytojas“. „Pilaitės bendruomenė“, norėdama pamaloninti šį poetą, kad jo sukurtos „plunksnų plėšytojas“ nesigriebtų Pilaitėje ant pušies šakos nutūpusios Poezijos paukštės ir nenupeštų, ir kad ji galėtų apsilankyti ir kitose poezijos pavasario šventėse, Jonui Sakalauskui nupynė anksčiau, nei šis laureatas tradiciškai bus vainikuojamas gegužės 27 dieną Kaune, Maironio lietuvių literatūros muziejaus sodelyje, vainiką iš ąžuolo. Betgi laureatas pripažino, kad tokio vainiko labiau verta šios šventės viešnia Nijolė Sadūnaitė. Anot jo, jeigu ne Ji ir į Ją panašūs, vargiai būtų gimę tiek puikių eilėraščių mūsų krašte, ir pakvietęs šią nemarią Laisvė šauklę į miškelio laukymę, jam uždėtą ąžuolų vainiką, Jai perdavė:

Artimiausių kaimynų iš Buivydiškių folklorinio ansamblio „Verdenė“, kuriam vadovauja Rasa Kauzonaitė, repertuare taip pat buvo dainų, skirtų kovotojams už Laisvę:

Pilaitės Dienos centro Senjorų mišrus choras „Diemedis“, vadovaujamas Irenos Orvidienės, savo patriotinėmis dainomis ir garsių krašto poetų eilėraščiais ugningai sutelkė poezijos mylėtojus:

Pastarieji susikabinę už rankų ir kartu su „Diemedžiu“ padainavę „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“, tarsi suošę stipria, gyva ir pasiryžusia šventų Laisvės iškovojimų puoselėjimo kryptimi ošti giria:

Buvo pristatytas aštuntasis „Pilaitės giesmininkų“, o nuo 2008 m. ir jos bičiulių eilėraščių ir miniatiūrų rinkinys „Naktis pražydusi diena“. Jo sudarytoja Angelė Šarlauskienė priminė, kodėl jis taip pavadintas.

Tai Sausio 13-osios naktis, leidusi daugeliui iš mūsų susivokti, kuo iš tiesų kvepia LAISVĖ ir kokia jos kaina. Paskaitė iš šio rinkinio, kuriame apie 40 autorių, nuo ketvirtoko iki bebaigiančio devintąją dešimtį, Antanui Sakalauskui dedikuotą eilėrašį „Naktis pražydusi diena“. Pagarsino, kad paveikslėlis ant šios knygelės priklauso Ramunei Vaitonienei – ilgametei pedagogei, gamtos mokslų daktarei, rašiusiai eiles stalinmečiu ir tuoj po jo, kai priklausė antisovietinio moksleivių pasipriešinimo organizacijai „Atžalynas“, veikusiai Panevėžyje 1950-1954 metais. Lakštingalėlis ant viršelio – kelis kartus padidinta iliustracija iš kaligrafiškai eilėmis primarginto šios disidentės-gimnazistinės eilėraščių sąsiuvinio. Paukštelis tarsi skelbia auštančią dieną, ne bet kokią, o nurėžiančią aiškią ribą tarp Nakties-Nelaisvės ir Laisvės-Dienos.

Dalia Tarailienė, be kurios nebeįsivaizduojamas nė vienas „Pilaitės bendruomenės“ kultūrinis renginys, paskaitė savo kūrybos eilėrašį Tautos poetui ir sąžinei Justinui Marcinkevičiui. Eilėraštis įtrauktas į šiam renginiui skirtą leidinį „Naktis pražydusi diena“:

Pačios garbiausios pagal amžių Irenos Maculevič eiles, publikuotas leidinyje „Naktis pražydusi diena“, skaitė sūnus Česlavas, o pagal josios žodžius dainavo anūikai: Ivaras, Artūras, Ineta, Nataša, tiesa, negyvai, o leidžiant garso įrašą, nes gyvena ne Lietuvoje:

Gilus pasirodė mokyklos suole pradėjusios kurti būsimos medikės Julijos Lašinskaitės eilėraštis „Nieko nėra blogiau už puolusį angelą“:

Savo širdingų eilių paskaityti buvo pakviesta poezijos švenčių Pilaitėje aktyvi dalyvė, visą gyvenimą besidarbuojanti tarp knygų, Vilniaus universiteto bibliotekoje, Lida Tamulevičienė:

Iš pilaitiškių poetų paminėtina šios šventės debutantė lituanistė Genė Astrauskaitė-Remeikienė, kurios literatūrinėje kraitėje solidus eilėraščių rinkinys „Po baltu angelo sparnu“ bei sviri bendraautorystė motinoms skirtame eilėraščių almanache:

Kerinčiai nuotaikingi vaikiški viešnios poetės Almos Karosaitės eilėraščiai:

Kaip ir čia ne kartą besilankančios gyvai nutapyti dailininkės, rašytojos ir poetės Jolantos Sereikaitės posmai:

Daugeliui buvo didelis atradimas Lietuvos sentikių kultūros ir švietimo asociacijos pirmininko, kaip labai talentingo skaitovo, rusų kalba deklamuojami Arsenijaus Tarkovskio, pasaulinio garso rusų kino režisieriaus Andrejaus Tarkovskio tėvo, su kurio buvo asmeniškai pažįstamas, eilėraščiai:

Julius Žekas – vienas iš sintezijos judėjimo Lietuvoje kūrėjų ir organizatorių (sintezija – tai menų draugija ir idėjų gildija, kurios tikslas skatinti drauge kurti, dalintis ir draugauti skirtingų sričių menininkus bei visus geros valios žmones), prisipažino, kad jis jau kaip ir šių platumų gyventojas, nes užsimezgė draugiški ryšiai su Pilaitės poezijos švenčių vietos grožio puoselėtojais: architekto Živile Dabriškiene ir miškininku Vytautu Dabriška. Poetas-novatorius pristatė poetinius leidinius, gimusius sintezijoje, ir pakvietė į šios šiuolaikiškos meno sklaidos artimiausius renginius:

Gyvybingi ir uždegantys eilėraščiai skambėjo iš aktorės Dalios Jankauskaitės lūpų:

*

Antroje Devintojo Poezijos pavasario Pilaiteje dalyje buvo galima susibūrus prie arbatos atsipalaiduoti ne tik gyvai pabendrauti, padainuoti, bet gauti autografų (Nijolė Sadūnaitė kaip ir sovietmečiu platino Tiesos kronikas ir pasirašinėjo ant savo Nepriklausomybės paskelbimo pradžioje išleistų knygelių apie kagėbistus), įsiamžinti bendroje nuotraukoje:

*

*

* *
*

Parengė Pilaitės kronikininkė Angelė Šarlauskienė
Nuotraukos Jono Šarlausko